

Titulació	Tipus	Curs
Ciència, Tecnologia i Humanitats	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Rafael Montiel Duarte

Correu electrònic: rafael.montiel@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És convenient repassar el bloc 1 de l'assignatura de vida i evolució (1C-2S); el tema "El clima i el canvi climàtic" de l'assignatura Planeta Terra (1C-2S); els temes de l'assignatura d'Ecologia i sostenibilitat (2C-4S); i els temes de l'assignatura de Gens i societat (3C-5S).

Per assolir la integració dels continguts d'aquesta assignatura dins del grau, caldrà a més tenir present temes com "El significat de la vida" de l'assignatura de Fonaments de filosofia i ètica (1C-1S); els temes de l'assignatura d'Antropologia social i cultural (1C-2S); el tema de "Concepcions de la cultura: biològica i antropològica" de l'assignatura de Cultura i tecnologia (2C-3S); i el tema de "La mirada androcèntrica en la construcció de la ciència" de l'assignatura de Gènere i ciència (3C-6S); entre d'altres.

Objectius

Des de la perspectiva de l'evolució biològica, aquesta assignatura ofereix una exploració profunda de les preguntes essencials sobre l'existència humana: D'on venim? Què som? Com som? On anem? S'examina l'origen i la diversitat de l'espècie humana, les nostres característiques distintives i la variació dins les nostres poblacions. A més, s'analitza l'impacte de la nostra espècie a la biodiversitat global i com interactuem amb el món natural, ressaltant la importància de la sostenibilitat i la conservació per al futur de la humanitat i del planeta.

S'espera que mitjançant aquest curs l'alumnat compti amb els elements necessaris per integrar la visió biològica de l'existència humana amb altres perspectives, com la filosòfica i de l'àmbit de la sociologia, que s'imparteixen en el grau, per enriquir l'entesa multidisciplinària i fomentar un enfocament holístic.

Competències

- Explicar els conceptes fonamentals relacionats amb la vida, el seu origen i la seva evolució, i en especial els que fan referència als conceptes de salut i malaltia al llarg de la història.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Relacionar la dinàmica terrestre i la variable del temps en els processos terrestres, atmosfèrics i climàtics, i identificar les problemàtiques generades pels usos humans dels recursos naturals.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els mecanismes generadors de diversitat biològica en la nostra espècie i interpretar-ne el significat adaptatiu i els mecanismes que la mantenen.
2. Aplicar els coneixements adquirits en àmbits laborals complexos o professionals.
3. Identificar les necessitats formatives pròpies en el camp d'estudi i entorn laboral o professional, i organitzar el propi aprenentatge.
4. Interrelacionar les dades ambientals, biològiques i culturals que conflueixen en la interpretació de l'evolució humana.

Continguts

I. D'on venim?

- Primats
- Hominins
- Gènere *Homo*

II. Què som?

- Migrants
- Mestissos
- Hostes i "holobionts"

III. Com som?

- Adaptats
- Diversos
- El nostre mirall neandertal

IV. On anem?

- Llegat evolutiu
- Demografia i epidemiologia
- La desconexió humana i escenaris futurs

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Classes teòriques	33	1,32	1, 2, 3, 4
Pràctiques d' Aula	16	0,64	1, 2, 3, 4
Tipus: Supervisades			
Tutories	5	0,2	3
Tipus: Autònomes			
Esctura de treballs	15,5	0,62	1, 2, 3, 4
Estudi personal	55	2,2	1, 3
Lectura de textos científics	18	0,72	1, 3
Recerca bibliogràfica	5	0,2	3

Per assolir els objectius de l'assignatura la metodologia docent se centra en l'aprenentatge, utilitzant tres tipus d'estratègies: 1) sessions amb tot el grup, 2) activitats individuals o en grups petits dins de l'aula o al Campus Virtual i 3) treball autònom individual o en grup per elaborar escrits i presentacions. Es faran servir les eines que aporta el Campus Virtual de la UAB i altres recursos d'internet.

1. Sessions amb tot el grup: Sessions a l'aula complementades amb l'estudi personal. Aquestes sessions inclouran: a) exposicions per part del professorat que incentivaran la participació de l'alumnat en forma de debats o reflexions col·lectives, i b) classes invertides, en què l'alumnat analitzarà prèviament el material d'estudi i realitzarà tasques prèvies per discutir-les posteriorment a les sessions en què es resoldran dubtes i es realitzaran exercicis.

2. Activitats avaluable a l'aula o al Campus Virtual, individuals o en grup,: Es faran exercicis de repàs, controls de lectura, resolució de problemes, discussió de lectures compartides i debats guiats.

3. Treball autònom individual o en grup: preparació per a l'aula invertida, preparació d'escrits i preparació de presentacions o debats que dirigiran davant del grup.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats individuals i en petits grups durant el curs	20	0,5	0,02	1, 2, 3
Examen parcial i assaig final	50	2	0,08	1, 2, 4
Presentació de treball en grup	30	0	0	1, 2, 3, 4

Avaluació continuada

a) Una prova escrita i el lliurament d'un assaig: cadascun amb un pes de 25% de la nota final (total 50%). Per aprovar l'assignatura és requisit que la mitjana d'aquests instruments sigui mínima de 5.

b) Activitats dutes a terme a l'aula o al Campus Virtual: 20% de la nota final. Amb la finalitat de garantir la implicació de l'alumnat en l'assignatura, així com de preservar el seu sentit educatiu, aquestes activitats no són recuperables, salvo excepcions acordades amb el professorat.

c) Treball en grup: 30% de la nota final. Aquesta avaluació tindrà en compte: la presentació (15%) i el treball escrit (15%). L'avaluació serà individual i podrà tenir en compte l'autoavaluació.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir almenys un 5 a la nota final. Al final del curs es farà una prova de recuperació per a l'alumnat que hagi suspès la prova escrita i no hagi superat la mitjana mínima entre la prova i l'assaig. Per participar en la recuperació, l'alumnat ha d'haver estat avaluat prèviament en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dos terços de la nota total de l'assignatura.

Es rebrà la qualificació de 'No avaluable' sempre que no s'hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En el moment de realitzar cada activitat d'avaluació, el cos docent informará l'alumnat (Moodle) sobre el procediment i la data de revisió de les qualificacions.

En cas que es cometi alguna irregularitat que pugui comportar una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, aquest acte d'avaluació es qualificarà amb 0, amb independència del procés disciplinari que es pugui instituir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà de 0.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en una prova resum que inclou els continguts de tot el programa de teoria amb un pes del 60%. El mateix dia d'aquesta prova es realitzaran també els exercicis corresponents a les pràctiques a l'aula amb un pes del 20%. Abans de fer la prova, caldrà lliurar un assaig amb 30 dies d'antelació, d'un tema acordat amb el cos docent, amb un pes del 20%.

S'aplicaran els mateixos criteris sobre les irregularitats descrits a l'avaluació continuada.

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

Revisió de qualificacions

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Ús de la Intel·ligència Artificial (IA)

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos greus.

Bibliografia

Lluís Quintana-Murci. 2022. Humanos. La extraordinaria historia del ser humano: migraciones, adaptaciones y mestizajes que han conformado quiénes somos y cómo somos. Editorial Deusto.

Langdon J.H. 2022 Human Evolution - Bones, cultures, and Genes. Springer

<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-14157-7>

Jurmain R. et al. 2016. Introduction to Physical Anthropology. 15th edition. Cengage.

John FLEAGLE. 2013. Primate adaptation & Evolution. Academic Press.

Mark STONEKING. 2016. An Introduction to Molecular Anthropology. John Wiley & Sons, Incorporated.

Mark A. JOBLING, Mathew HURLES i Chris TYLER-SMITH. 2004. Human Evolutionary Genetics - origin, peoples & disease. Garland Science.

Emilio F. MORAN. 2008. Human Adaptability - An introduction to Ecological Anthropology. Westview press.

Francesca Romagnoli, Florent Rivals and Stefano Benazzi (eds). 2022. Updating Neanderthals. Academic Press. <https://www.sciencedirect.com/book/9780128214282/updated-neanderthals>

Clive Finlayson. 2020. El Neandertal intel·ligent: Arte rupestre, captura de aves y revolució cognitiva. Almuzara.

Ludovic Slimak. 2024. The Naked Neanderthal. Penguin books.

Jokin de IRLA-ESTÉVEZ, Miguel ángel MARTÍNEZ GONZÁLEZ, Maria SEGUÍ GOMEZ. 2004. Epidemiología Aplicada. Ariel Ciencias Médicas.

•<https://ine.es/>

Programari

Aquesta assignatura no requereix programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt